

Lliurament del Premi ICIP Construcció de Pau 2024

Discurs del president de l'ICIP, Xavier Masllorens

Honorable president del Parlament de Catalunya, honorables Consellers, senyors i senyores diputats, membres d'altres institucions i organitzacions que ens acompanyeu avui, companys i companyes de la família ICIP, benvolgut Vicenç, amics i amigues, bona tarda.

El Secretari General de les Nacions Unides ha fet una crida mundial, per a aquest 21 de setembre, "Dia de la Pau 2024", a "cultivar una cultura de pau", que traduït vol dir cultivar –personalment i col·lectiva—un conjunt de valors, actituds i comportaments que reflecteixin el respecte a la vida, a l'esser humà i a la seva dignitat, que posi al centre els drets humans, el rebuig a la violència i la resolució dels conflictes mitjançant el diàleg. Una fita, avui, més necessària que mai.

Les Nacions Unides es van crear fa 79 anys per tal de preservar les futures generacions del flagell de la guerra. Un propòsit que avui sembla il·lús perquè, si mirem els darrers quinze anys, estem immersos en una espiral bèl·lica creixent, amb més víctimes de les guerres que mai des del final de la Segona Guerra Mundial. Estem patint, a més, una cursa armamentística a tot el món, amb una despesa que supera les pitjors èpoques de la Guerra Freda. Nedant, per dir-ho així, en la direcció contrària a la que indicaria la solidaritat entre els pobles i l'entesa col·lectiva.

Personalment, em preocupa sobretot que això succeeix davant la impotència de la ciutadania, amb un sistema econòmic depredador desbocat, amb una desigualtat d'oportunitats també desbocada i amb una bona part de l'opinió pública més manipulable i desorientada que en dècades anteriors. Per això, des de l'ICIP advoquem, novament, per l'enfortiment d'una opinió pública crítica i activa, que torni a formar un moviment emancipador imparabile i innovador.

Vivim, certament, una època d'incertesa. Tothom aspira a la pau i a la bona convivència i, paradoxalment, expressar aquest anhel públicament és avui titllat d'ingenu. I, deixeu-m'ho dir, no té res d'ingenu pensar i proclamar que els cicles de violència es poden aturar, que la raó de la força no és l'única ni la millor raó, entre altres coses perquè cada cop hi ha menys gent en les nostres societats disposada a matar o morir per la pàtria, per la glòria o per la revolució.

Aquest Premi ICIP que avui atorguem per tretzena vegada vol contribuir, des del seu inici, a valorar persones i col·lectius que enforteixen la cultura de pau, entesa no com la 'pax romana' dels poderosos o la pau negativa de l'absència de violència directa, sinó com la pau positiva que es basa en la justícia i les seves manifestacions, i no pas en la dissuasió del més fort, que després de dos-mil cinc-cents anys ens ha portat on som ara mateix.

I avui valorem, especialment, la trajectòria d'un investigador, divulgador i activista, compromès des de fa més de cinquanta anys amb la recerca, l'estudi dels conflictes socials, la gènesi de les guerres, la mediació en conflictes violents, la divulgació sobre construcció de pau (amb més de setanta llibres publicats) i l'activisme en les bones causes socials que ens fan més humanes.

Va començar la recerca sobre temes de pau i conflictes quan quasi ningú ho feia a l'Estat espanyol. Bevia de les fonts dels inicis de la investigació per la pau, dels anys 1950, quan es va fundar la revista *Journal of Conflict Resolution* (Kennet Boulding i Anatol Rapoport), i també de la fundació del primer Institut d'investigació sobre la Pau el 1964, el PRIO a Oslo (Johan Galtung).

La seva llarga trajectòria, però, està farcida de moments importants, des de la col·laboració amb diverses entitats catalanes de pau fins a la creació de la Càtedra UNESCO a la Universitat Autònoma de Barcelona i la creació de l'Escola de Cultura de Pau. El seu rigor acadèmic, mai deslligat de l'activisme, és el seu senyal d'identitat. Podreu conèixer millor la seva trajectòria en la glossa que en farà a continuació la senyora Cristina Gallach.

Hem atorgat aquest premi en dotze edicions anteriors, i sempre en la seu d'aquest Parlament, cosa que ens honora. I són nombroses les persones i entitats que cada any altres entitats presenten com a candidates. Això parla de la gran quantitat de gent, arreu del món, que construeix allà on altres destrueixen.

Hem atorgat el Premi ICIP a vuit entitats i col·lectius i a quatre trajectòries individuals (cinc, amb el premi d'avui). A dues xarxes internacionals, a dues entitats llatinoamericanes, dues entitats africanes, una de bosniana i un col·lectiu català. Pel que fa als guardons individuals, un de Bòsnia, un del Congo i tres de Catalunya.

Tan de bo moltíssima gent vulgui tenir referents com els premiats, i recordar allò positiu que ens fa més humans i més humanes, en el Dia Internacional de la Pau, i tan de bo que suposi també un compromís col·lectiu de la gent de Catalunya per estimar més i odiar molt menys.

Moltes gràcies.

Xavier Masllorens
President de l'ICIP

Barcelona, 19 de setembre de 2024